

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي يُضَوِّبُ الْمَوْتَى
إِنَّ رَبَّهُ لَسَدِيدٌ
الْعَذَابِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

محور خدمات آزمایشگاه

راحله عبادنظامی - کارشناس نظارت بر آزمایشگاهها

وارزیاب اعتباربخشی ۹۸/۹/۴

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

ب-۸-۱-۱ * نمونه برداری آزمایشگاه با رعایت الزامات شناسایی و ایمنی بیمار، کنترل عفونت و ضوابط مربوط برنامه ریزی و بر اساس آن عمل می شود.

- شناسایی بیمار (احراز هویت بیمار)
- دستورالعمل آمادگی بیمار ان قبل از نمونه گیری (ناشتایی-پرهیز دارویی یا غذایی خاص و...)
- راهنماهای جمع آوری نمونه توسط بیمار (semen-ادرار ۲۴ ساعته-خلط و..)
- ضدانعقاد و نگهدارنده های مورد نیاز

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

**ب-۸-۱-۲ * پس از شناسایی فعال بیماران طبق موازین ایمنی، برچسب گذاری نمونه های
آزمایش بر بالین بیمار و با قید حداقل شناسه های لازم انجام می شود.**

- **ثبت حداقل دوشناسه انحصاری بر روی برچسب نمونه بیمار**
- **برچسب گذاری نمونه بر بالین بیمار و پس از تخلیه نمونه در لوله آزمایش**
- **کسب اطمینان از انطباق مشخصات مچ بند بیمار با مشخصات روی برچسب نمونه**

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

**ب-۸-۱-۳ * انتقال نمونه های عفونی در داخل و خارج بیمارستان طبق موازین پیشگیری
و کنترل عفونت و رعایت ضوابط نمونه های ارجاعی، انجام می شود.**

- **داخل بیمارستان (لوله دریچ دارو ظروف غیر قابل نشت که در ظروف پلاستیکی یا فلزی
عمق دارو قابل گندزدایی)**

- **خارج از بیمارستان (بسته بندی سه لایه مطابق الزامات آزمایشگاه مرجع سلامت)**

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

ب-۸-۱-۴ معیارهای پذیرش (رد و قبول) نمونه های دریافتی از سایر بخش ها تعیین شده و بر اساس آن اقدام می شود.

- تعیین معیارهای ردیاقبول نمونه
- اطلاع رسانی به کارکنان بخشهای بستری
- آگاهی کارکنان پذیرش و نمونه گیری آزمایشگاه
- سوابق اقدام مطابق معیارها

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

ب-۸-۱-۵ * برچسب گذاری نمونه های آزمایش به صورت هوشمند و بر اساس سیستم
اطلاعات بیمارستان برنامه ریزی و اجرا می شود.

- وجود لیبل پرینتر جهت افزایش دقت و سرعت وایمینی بیمار

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۱ نمونه برداری آزمایشگاه بر اساس استانداردها و ضوابط مربوط برنامه ریزی و مدیریت کیفیت می شود.

ب-۸-۱-۶ خون گیری از بیماران با شیوه خلاء و خودکار انجام می شود.

- جلوگیری از همولیز نمونه و خطاهای فردی در تقسیم نمونه در لوله های آزمایش
- جلوگیری از تداخل دترژنت ها، املاح موجود در آب و... در نتایج تستها
- رعایت نسبت صحیح ضد انعقاد در تستهای انعقادی و غیره
- افزایش دقت تستها و....

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنها در بخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

**ب-۸-۲-۱ * آزمایشگاه بیمارستان در پیاده سازی استانداردهای اختصاصی آزمایشگاه
مرجع سلامت مشارکت فعال دارد.**

**• امتیاز مربوط به ارزیابی ادارات امور آزمایشگاههای دانشگاههای علوم پزشکی سراسر
کشور با امضای معاون محترم درمان ، در مدارک برون سازمانی بیمارستان موجود است و
حداقل آن ۷۰ می باشد.**

• در اختیار آزمایشگاه مرجع سلامت

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنها در بخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

**ب-۸-۲-۲ انجام آزمایشها بر اساس روشهای مدون و با استفاده از کیت و مواد
مصرفی معتبر برنامه ریزی و انجام می شود.**

- . لیست به روز آزمایشهای قابل انجام وارجاعی**
- . استفاده از کیت های معتبر و واجد تاریخ مصرف و تجهیزات دارای تاییدیه معتبر**
- . وجود دستورالعمل انجام تستها (SOP) و کاربری تجهیزات و آگاهی پرسنل مربوطه**
- . ثبت ریجنت و مشخصات انجام دهنده تست در هر ران کاری**
- . نگهداری سوابق حداقل تا یکسال**

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنها در بخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

**ب-۸-۲-۳ کنترل کیفیت آزمایشها به صورت مدون در هر نوبت کاری انجام و ضمن
ثبت و تفسیر نتایج، اقدامات اصلاحی مؤثر به عمل می آید.**

. تدوین دستورالعمل کنترل کیفیت در تمامی بخشها و احاطه پرسنل

. بررسی و تفسیر نتایج تحت نظارت مسئول فنی و اقدام اصلاحی مناسب در موارد لزوم

. اجرای برنامه کنترل کیفیت در تمام شیفت های کاری

. نگهداری سوابق تا حداقل یکسال

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنها در بخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۲-۴ مدت پایداری انواع نمونه و آزمایش ها تا زمان انجام آزمایش مشخص شده و رعایت می شود.

. تدوین جدول پایداری انواع نمونه

. اطلاع رسانی به بخشهای بستری و اورژانس

. آگاهی و عمل پرسنل بخشهای بستری، اورژانس و آزمایشگاه به زمان و دمای پایداری نمونه

. محاسبه زمان نمونه گیری تا انجام آزمایش

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنها در بخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

**ب-۸-۲-۵ آزمایشگاه در برنامه ارزیابی خارجی کیفیت شرکت نموده و از نتایج آن در
برنامه های بهبود کیفیت خدمات آزمایشگاه استفاده می نماید.**

. شرکت در برنامه ارزیابی خارجی کیفیت (سه نوبت در سال)

. آگاهی پرسنل ذیربط از چگونگی تفسیر نتایج

.سوابق اقدامات اصلاحی در صورت لزوم در راستای بهبود کیفیت خدمات آزمایشگاه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۲ انجام آزمایشهای پزشکی و کنترل کیفیت آنهابدربخش های مختلف آزمایشگاه برنامه ریزی ومدیریت می شود

**ب-۸-۲-۶ نحوه کسب اطمینان بیمارستان از کیفیت عملکرد آزمایشگاه طرف قرارداد
برای آزمایشهای ارجاعی تعیین شده و بر اساس آن اقدام می شود.**

. تنظیم قراردادمکتوب واستاندارد

. درج نحوه ارزیابی صلاحیت دوره ای آزمایشگاه ارجاع در مفاد قرارداد

**. انجام ارزیابی صلاحیت دوره ای توسط / تحت نظارت مسئول فنی ونگهداری سوابق
مربوطه**

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۳ گزارش نتایج آزمایشها تحت نظارت مسئول فنی آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۳-۱ * مقادیر بحرانی آزمایشها تعیین شده و در معرض دید است و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند.

. تعیین دامنه مقادیر بحرانی بصورت بومی شده

. در معرض دید پرسنل فنی و بخش پذیرش و جوابدهی

. آگاهی کارکنان ذیربط و **بخاطر سپردن** مقادیر بحرانی آزمایشها

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۳ گزارش نتایج آزمایشها تحت نظارت مسئول فنی آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۳-۲ * نتایج بحرانی آزمایشها قبل از هرگونه کنترل مجدد، از طریق خطوط تلفن یک طرفه / خط اختصاصی اعلام نتایج بحرانی گزارش فوری می شود.

. تدوین دستورالعمل گزارش آنی تلفنی مقادیر بحرانی

. آگاهی کارکنان آزمایشگاه و بخشهای بیمارستان از روند گزارش دهی و گزارش گیری

Read Back, Write Down, Repeat Back, Close the loop

. گزارش آنی نتایج بحرانی توسط خطوط یکطرفه

. کنترل مجدد نتایج بحرانی بعد از اعلام اضطراری نتایج اولیه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۳ گزارش نتایج آزمایشها تحت نظارت مسئول فنی آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۳-۳ زمان بندی نتایج آزمایش های روتین و اورژانس و ارجاعی تعیین و اطلاع رسانی می شوند و مسئول فنی بر روند اجرای آن نظارت می نماید.

. تدوین جدول فهرست و زمان چرخه کاری آزمایشهای روتین ، اورژانس(بومی شده (وارجاعی

. اطلاع رسانی به بخشهای بستری و اورژانس

. آماده سازی نتایج طبق جدول توسط آزمایشگاه

. نظارت مسئول فنی آزمایشگاه بر حسن اجرای فرآیند

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۳ گزارش نتایج آزمایشها تحت نظارت مسئول فنی آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۳-۴ نتایج آزمایش ها قبل از گزارش مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت لزوم بازنگری / تایید می شوند.

. تایید اولیه نتایج توسط کارشناس مسئول تایید

.تایید نهایی نتایج توسط مسئول فنی آزمایشگاه

. تکرار آزمایشهای مشمول خطای آزمایشگاهی بدون تحمیل هزینه به بیمار و ثبت و پی گیری مورد به عنوان عدم انطباق

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت درمان

ب-۸-۳ گزارش نتایج آزمایشها تحت نظارت مسئول فنی آزمایشگاه برنامه ریزی و مدیریت می شود

ب-۸-۳-۵ * گزارش نتایج آزمایشها به نحوی است که هیچگونه اختلال / تاخیری در روند مراقبت و درمان بیماران مشاهده نمی شود.

. گزارش نتایج آزمایشهای روتین مطابق جدول زمانی مربوطه

. گزارش نتایج آزمایشهای اورژانسی مطابق جدول زمانی مربوطه

. عدم ایجاد اختلال / تاخیر در روند مراقبت و درمان ناشی از تاخیر در نتایج آزمایشها

. تایید عملکرد قابل قبول آزمایشگاه توسط پزشکان

با آرزوی موفقیت

